

La tragèdia de l'envelat

Damunt d'aquell tros de terra, que durant l'any ha fet brollar de ses entranyes la meravella dels seus fruits, ha estat aixecat l'envelat d'aquesta festa major. La catedral de l'alegria té enguany un bon solar.

Arribat el primer mati de la festa, l'envelat ja mostra als quatre vents la seva virolada draperia. Els xicots del poble l'han convertit en estadi dels seus jocs i trapelleres, empipant els enveladors, que prou enfeinassats estan a cosir la catifa i aixecar el *tablado* dels músics, que no era la primera vegada que s'havien oblidat de fer. I així els sorprendrà la processó, que boi emparant-se dels raigs del sol, s'arredossarà allí, des d'on s'oirà un motet i el Tedeum que entonarà el senyor rector, convertit aquell lloc en una ara simbòlicament mística, emblemàticament pagana. I passarà la processó, deixant l'envelat embaumat d'encens i de misteri.

Ve la tarda, i quan els raigs de sol donen l'últim adéu començaran d'acudir aquelles persones de bona fe, exactes al compliment del deure, i així poc a poc va omplint-se l'envelat fins que un es toca amb l'altre. Llavors entren en escena els músics, que d'un a un han comparegut, boi cordant-se els botons del coll o fent-se el nus de la corbata perquè aquella tarda han recuperat algunes hores de son endarrerida.

Tot està a punt ja per a començar el ball; els músics preludien improvisacions per a fer llavi o distreure's mentre esperen la senyal convinguda del cuidant de la festa, que justament aquell dia s'ha vist obligat a haver de munyir les vaques més tard, ço que fa retardar considerablement el ball.

Més, al lluny se sent un bram profund i inoportú, pressagi d'una tamborinada. El bloc humà pren sobtadament un ritme insospitat i un murmur creixent va aixecant-se d'aquell eixam de persones, fins que el trepidar d'un furient redoble damunt de la vela els diu que la tempesta ha arribat. Una forta ventada fa xurriaquejar les veles laterals i dintre l'envelat les cortines i les aranyes es posen a dansar. Al segon tro, els llums, com un cop sec d'orquestra ben avinguda, s'apaguen instantàniament i la foscor, interrompuda per la llum fugaç dels llampecs, fa més feréstega la grandiositat del moment. Els enveladors, per a salvar les robes i la catifa, amb sos crits i empenyes augmenten la confusió, i l'aigua, les cadires, la catifa i

les persones formen un remoli monstruós. Fins que l'envelat queda sol a mercè del vent i de l'aigua.

Més tard, el temporal ja calmat, reposa en una pluja suau i perseverant, i així tota la nit.

Neix el nou dia i la pluja segueix. Sort que l'esperança no s'ha apagat del cor dels pobletans i menys dels esperits forts que encara no han perdut llur bon humor. «Vindrà la tarda i amb boll i paciència ho arreglarem tot». Sí, sí! Aquella pluja s'ha proposat amargar-los la festa major. «Almenys dispossi'm d'un tros de sala per a encabir-nos-hi,» diu un de la comissió. «Això és una maledicció del rector», diu irònicament un altre, que a totes hores li plau d'alabar-se d'ésser tan anticlerical. «Farem el canari», diu als seus companys el del contrabaix, que per cert no es refereix al canari-flauta.

Res, res. Ve la nit i com si la natura volgués fer ostentació de totes ses forces desplega contra l'humil poblet els seus alats exercits: el vent, la pluja, el tro i el llamp; sols ells regnaran durant aquella nit memorable.

Per fi arriba el tràgic apoteosi i aquell tros de terra, que tan amorosament ha sostingut l'envelat, amb prou feines pot suportar les envestides que el vent fa donar a les antenes. Prou fa esforços per a aguantar aquell palau que l'hi han confiat, més l'aigua, que ha aflaquit ses forces, li priva d'arrapar-se fortament a aquelles columnes de tronc que ho sostenen tot i a l'últim el vent, d'una brutal batzegada, li desgarrà aquell tresor que tan heròicament ha defensat, i la catedral de l'alegria, amb gran rebombori de pals i quincalla, soroll d'estelles i esgarips de teles s'enfonsa com un castell de cartes, aclofant-se sobre aquella terra beneïda que tant l'ha estimat i allí jaurà fins que els enveladors s'emportin ses despulles, puix que de la seva inflada vanitat no n'han de quedar ni les runes.

I allí, davant mateix de l'envelat, en la cambra dels seus somnis, una donzella que ha estat testimoni de la fatal destrucció, apoya la seva cara als vidres de la finestra; encara té la dolça esperança de que l'envelat s'aixecarà per ell mateix i per fi podrà ballar amb aquell jove tan bell que li ha robat el cor...

JOSEP M.ª RUERA